Nakład 21.700 egzemplarzy.

Rok IV. Nr. 273. Sosnowiec, sobota 19 października 1929 roku. Cena numeru 10 groszy.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.00
Adres administracji: Piłsudskiego Nr 8, telefon 4-97, telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.
Konto czekowe P. K. O Warszawa 65.070

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. Piłsudskiego 5, tel. 97; CZELADŹ, Rynek Nr. 8; GRODZIEC, ul. Kościuszki.

Po sensacyjnem zniknięciu Stalina z Moskwy.

Pospieszna reorganizacja dyplomacji sowieckiej.

BERLIN, 18. 10. Tutejsze koła polityczne emigracji rosyjskiej śledzą z napiętą uwagą ostatnie wypadki w Moskwie. Ośrodkiem zainteresowania jest osoba Stalina w związku z jego tajemniczem zniknięciem z Moskwy.

Dziennik emigratów rosyjskich »Rul«, przynosząc wiadomość

o nagłem zniknięciu

Stalina, donosi, że w Moskwie na temat tego tajemniczego zdarzenia krążą trzy wersje.

Według jednej, powtarzanej przez prasę zagraniczną, Stalin ciężko zachorował i odwieziony był do miejscowości Gorki, gdzie przed śmiercią przebywał Lenin. Według innej wersji chorobę Stalina spowodowało

wstrząśnienie psychiczne

z powodu śmierci Lepsego, która wywołała w robotniczych kołach Moskwy silne wrażenie.

Według trzeciej — zdaniem dziennika najbardziej prawdopodobnej wersji, Mieżyński wykrył

spisek opozycyjnych komunistów

na życie Stalina. W Moskwie utrzymuje się mniemanie, że spisek był zainscenizowany przez G.P.U. w celu przerażenia Stalina i skłonienia go do zaniechania swych planów odnośnie do zaprowadzenia dyktatury wewnątrz partii.

Szeroko komentowana jest również afera ambasady sowieckiej w Paryżu. Według otrzymanych tutaj informacyj, Kreml zamierza na wniosek GPU przeprowadzić

gruntowną reorganizację

wszystkich placówek zagranicznych Sowietów. Wszyscy przedstawiciele Moskwy przy rządach państw obcych mają być odwołani, a na ich miejsce mianowali nowi

Funkcjami każdej placówki dyplomatycznej kierować będzie dotąd triumwirat, w którego skład wejdzie odnośny ambasador lub poseł i dwaj inni urzędnicy placówki. Przypuszczalnie jeden z nich będzie mężem zaufania partji, drugi

funkcjonarjuszem G.P.U.

W związku z temi planami można uważać za przesądzony los ambasadora sowieckiego w Berlinie Krestyńskiego, który będzie odwołany

Co do dalszej roli Krestyńskiego zdania są podzielone. Według wiadomości z kół bolszewickich. Krestyński posiada w Moskwie opinię «niebłagonadjożnego» (niepewnego).

Natomiast emigracki »Rul« pisząc o pobycie Krestyńskiego w Moskwie twierdzi że mianowany on będzie komisarzem spraw zagranicznych.

na miejsce Cziczerina,

któremu przed rokiem, gdy ten przyjechał z sanatorjum Grunevaldzie, zabronił wstępu do gmachu ambasady sowieckiej.

W związku z powyższem pozostaje zapewne wiadomość, że rada komisarzy ludowych postanowiła przedłużyć urlop zdrowotny Cziczerina do 1 marca 1930 roku-

Projekt ustawy o podatku obrotowym.

WARSZAWA, 18. 10. (wł.) Projekt ustawy o podatku obrotowym, wykończany obecnie w ministerjum skarbu, nadesłany będzie w najbliższych dniach do rady ministrów i omawiany będzie w najbliższych dniach na posiedzeniu prezydjum rady.

Po załatwieniu przez radę ministrów projekt przesłany zostanie do laski marszałkowskiej.

Sowiety szykują się
do generalnej ofensywy w Mandżurji.
Możliwość wystąpienia Japonji.

LONDYN, 18. 10. Z Tokio donoszą, że przygotowania Sowietów do ogólnego ataku na granice chińskie wywołały w Japonji silne zanie pokojenie.

W razie dalszego pochodu wojsk sowieckich w głąb Mandżurji, Japonja nie pozostanie bezczynną i zbrojnie wystąpi w obronie swoich gospodarczych interesów na tym terenie.

Oddziały japońskie w sile 10 batalionów, znajdujące się w Mandżurji, otrzymały rozkaz ostrego pogotowia Również chińczycy wysyłają dalsze posiłki nad granicę. Wczoraj przejechały przez Charbin oddziały chińskiej piechoty w sile 3.000 ludzi wraz 9 samolotów.

Główne siły zamierza dowództwo skoncentrować na drugiej linji o bronej, odsuniętej nieco dalej na połudn'e,

Wiadomości z nad granicy donoszą o wzmagającej się akcji bojowe wzdłuż całego frontu. Na rzece Suguri czynne są kanonierki sowieckie

Projekt reformy ustawodawstwa
węglowego w Anglji.

LONDYN, 18. 10. Według zgodnych informacji dzisiejszej prasy angielskiej, ustawodawstwo węglowe projektowane przez rząd Labour Party przewiduje trzy następujące punkty zasadnicze: 1) skrócenie dnia pracy w kopalniach z 8 godz. narazie o pół godz., czyli wprowadzenie 7 i pół godzinnego dnia roboczego w całym kraju, bez zmniejszenia zarobków dotychczasowych; następnie w połowie lub końcu przyszłego roku, gdy warunki gospodarcze na to pozwolą, skrócenia 7 i pół godz. dnia roboczego w kopalniach o dalsze pół godziny, do 7 godzin dziennie, 2) ustanowienie ogólnokrajowego szematu rynkowego wprowadzającego jednolity system wydobycia węgla, sprzedaży i cen rynkowych. Szemat ten przewiduje również ustanowienie specjalnego organu kontrolującego, do którego powołani mają być także przedstawiciele konsumentów i robotników, 3) wykup przez państwo terenów, na których znajdują się kopalnie.

Rozwiązanie Stahlhelmu
w całej Rzeszy?

BERLIN, 18. 10 »Deutsche Allg. Ztg.« donosi, że w najbliższym czasie rozwiązane zostaną organizacje stahlhelmowe w całej Rzeszy. W tej sprawie toczyć się mają poufne narady między nadprezydentami poszczególnych regencyj.

Komunikat półurzędowy stwierdza, że pogłoskite są nieprawdziwe. Narazie rozwiązanie Stahlhelmu w całej Rzeszy nie jest brane w rachubę.

Bezczelna propaganda litewska
kierowana... z Czechosłowacji.

KOWNO, 18.10. Litwini przystąpili juz do zapowiedzianej oddawna intensywnej propagandy wileńskiej zagranicą.

W tych dniach otrzymano w Kownie list z następującą pieczątką w języku francuskim i niemieckim: »Słuchajcie narody, Polacy zagrabili serce Litwy, Wilno«.

Jest to list wysłany przez studentów litewskich w Czechosłowacji.

Koperty takie rozesłano do wszystkich organizacyj zagranicą.

Pałki gumowe i bykowce
w walce o konstytucje austrjacką

WIEDEN, 18. 10. Wczoraj podczas zebrania, na którem członek rady narodowej Kunschak, omawiał konieczność rewizji konstytucji, doszło do niebywałych awantur.

Na zebranie przyszło wielu uzbrojonych w pałki gumowe i bykowce heimwehrzystów, którzy w pewnej chwili rzucili się na mówcę. W sali powstała panika i ogólna bijatyka.

Silny oddział policji musiał przy puszczać szturmy do bijących się zapamiętałe przeciwników, zanim zdołał oczyścić salę. 11 uczestników awantur aresztowano.

7 niebezpiecznych włamywaczy wyłamało się z więzienia w Nowym Targu.

NOWY, TARG, 18. 10. Aresztanci przebywający w więzieniu nowojarskim dokonawszy w ścianie wyłomu zbiegli z więzienia. Ze znajdujących się w celi 10 więźniów, 7 uciekło.

Są to niebezpieczni włamywacze, którzy odsiadywali kary za szereg rabunków i kradzieży. Policja podjęła za zbiegami pościg i zdołała dwu z nich ująć.

Kasa chorych w Wieluniu straciła na zaufaniu 30 tysięcy złotych.

WIELUŃ, 18.10. Zatrudniony w kasie chorych w Wieluniu Józef Epstein pełniąc funkcje inkasenta, był wzorem uczciwości urzędnika.

Onegdaj Epstein wyjechał w okolice, celem zainkasowania sum należnych kasie od rozmaitych przedsiębiorstw na ogólną kwotę około 30 tysięcy złotych.

Gdy na drugi dzień Epstein nie zjawił się w centrali kasy w Wieluniu by oddać zainkasowane pieniądze, zawiadomiono policję. Dochodzenia policyjne stwierdziły, że Epstein zdefraudował pieniądze i zbiegł w nieznanym kierunku.

Zgon zagadkowego samobójcy.

WARSZAWA, 18 10. (wł.) Dziś w nocy w szpitalu Sw. Ducha zmarł Paweł Lambow, mieszkaniec Odesy, szewc, posiadający szoferskie prawo jazdy, wydane przez policję paryską którego w nocy z dnia 15. na 16 bm. znaleziono w szalecie miejskim na placu Bankowym z raną na szyi zadaną jakiemś ostrem narzędziem.

Pogrzeb Lambowa, o ile nie zgłosi się o wydanie jego zwłok rodzina. lub przedstawicielstwo Z.S.S.R. w Warszawie, odbędzie się na koszt miasta

111 lat w dobrem zdrowiu
przeżyła dozorczyni w Wilnie.

WILNO, 18. 10. Do wydziału opieki społecznej magistratu wileńskiego zgłosiła się wczoraj oryginalna petentka, mianowicie Agata Krawcewiczowa, licząca 111 lat.

Staruszka trzyma się krzepko, widzi doskonale i do niedawna zajmowała miejsce dozorczyni w jednym z domów w Wilnie. Zajęcie to objęła w 91 roku życia i przez 20 lat pracowała sumiennie.

Wydział opieki przyrzekł sędziwą staruszkę ulokować w przytułku miejskim.

Skazaniec domaga się,
by pozostawiono go w odosobnieniu z nowozaślubioną małżonką przez 48 godzin.

Mieszkaniec miasta Torunia, niejaki Kurt Belman (jak samo nazwisko wskazuje, z pochodzenia Niemiec) miał bardzo brzydką sprawę na sumieniu — szpiegostwo. Sąd skazał go na 5 lat ciężkiego więzienia.

Obecnie od tego wyroku założył on skargę kasacyjną i sprawa w najbliższych dniach znajdzie się na wokandzie Sądu Najwyższego w Warszawie.

Najciekawszem jest to: iż Belman, nie wiedząc jeszcze jak pokieruje jego losem wyrok najwyższej instancji—złożył do władz sążniste podanie w kwestji pozwolenia na zawarcie związku małżeńskiego z panią Łaszewską z Torunia.

Takie śluby więźniów nie należą do rzadkości. Nie byłoby i w tem nic dziwnego, że Belman pragnie mieć żonę, która oczywiście w tak ciężkiej sytuacji może być dlań osłodą na odległość..

Ciekawem jest to, iż Belman, prosząc o zezwolenie, domagał się w sposób kategoryczny, by 1) urzędnik konwojujący go podczas obrzędu zaślubin znajdował się w szatach cywilnych; 2) by na uczcie weselnej można było użyć napojów wyskokowych i wreszcie, najbardziej frapujące, 3) by pozostawiono go z przyszłą małżonką w miłem sam na sam na przeciąg 48 godzin.

Urząd prokuratorski rozpatrzywszy tę niezwykłą prośbę Belmana — wydał następujące zlecenie: Zezwolić na ślub. Jeżeli to nie sprzeciwia się instrukcji więziennej — zezwolić urzędnikowi na strój cywilny podczas ślubu. Zezwolić na użycie napojów wyskokowych, lecz w znikomej ilości i wreszcie bezpośrednio po ślubie pozwolić młodej parze na pozostanie w odosobnieniu na przeciąg 6—12 godzin, które należy podzielić na... raty.

Na pierwsze dwa punkty urząd prokuratorski odpowiedział poniekąd zgodnie z intencją Belmana, lecz co do ostatniego, mogą zajść jeszcze nieporozumienia, bowiem oskarżony gotów jeszcze zrezygnować z małżeństwa, o ile władze całkowicie nie przychylą się do jego prośby w tym punkcie.

Trzeba jednak przyznać, iż władze nasze zajęły bardzo ludzkie stanowisko w tej sprawie.

Piekielna maszyna w sklepie tytoniowym.

PARYZ. 18.10. Donoszą z Narbonne, że właścicielka pewnego sklepu tytoniowego otrzymała przesyłkę pocztową, zarającą materjały wybuchowe.

W chwili otworzenia paczki nastąpiła eksplozja, wskutek której właścicielka sklepu oraz jej pomocnica odniosły ciężkie obrażenia.

Właścicielka zmarła w kilka godzin później w szpitalu, zaś stan ekspedjentki jest groźny.

Zbrojenia morskie Niemiec.

HAMBURG, 18. 10. Zbrojenia niemieckie na morzu posunęły się o duży krok naprzód. Dziś spuszczony został na morze w Wilhelmshafen nowy krążownik niemiecki ochrzczony mianem »Leipzig«.

Uznanie mocarstwowego stanowiska Polski.

Gdy w Polsce powstały pierwsze ambasady, francuska i watykańska, można było akty te uważać za wyraz przyjaźni czy kurtuazji, jakiemi państwa te tradycyjnie odnosiły się do Polski. Do pewnego stopnia i kreowanie ambasady włoskiej w Polsce wynikać mogło z uczuć życzliwych, ugruntowanych na wspomnieniach historycznych.

Rzecz przedstawia się już inaczej, gd yidzie o przeminoawanie poselstwa angielskiego i amerykańskiego na ambasady z prawem wzajemności. Gdy bowiem mocarstwa, które nie posiadają z nami w stosunkach sojuszniczych lub które, jak np. Anglja, nie są z nami związane jakiemś szczególnie silnemi wspomnieniami dziejowemi, wyróżniają Polskę tego rodzaju aktami, — to jest to już niezbitym dowodem, że uznają w Polsce objektywnie ważny i pierwszorzędny czynnik mocarstwowy w układzie światowych sił politycznych. Tem się też tłumaczy natychmiastowy rezonans tych aktów w Niemczech, które aczkolwiek pozostają z nami zaledwie w poprawnych stosunkach ,zapowiadają również przemianowanie swego przedstawicielstwa na ambasadę, uznając volens nolens, że reprezentacja ich wobec ambasad angielskiej i amerykańskiej, nie może być w Polsce ,jako oficjalnie uznanem mocarstwie, hierarchicznie niższą.

Byłoby błędem przeceniać, ale bodaj większym jeszcze niedoceniać znaczenia dla międzynarodowej pozycji Polski tego wysoce charakterystycznego procesu, jakiego wykładnikami są szybkie, kolejno po sobie następujące podnoszenie przedstawicielstw wielkich mocarstw w Polsce i polskich w stolicach tych mocarstw do godności ambasad.

Jest przecież zjawiskiem znamiennem, że są państwa na których czele stoją królowie (Jugosławja, Rumunja, Bułgarja, państwa skandynawskie), które temi aktami nie są wyróżniane, że — dalej — nieposiadające u siebie ambasadorów także i republiki (Czechosłowacja czy Grecja), których naczelni mężowie stanu, Massaryk, Benesz, Venizelos, odgrywają niewątpliwie wybitną rolę na terenie międzynarodowym, przedewszystkiem w lidze narodów.

Jeśli zatem Polska należy do tych rzadkich państw w świecie, które po wojnie tak rychło zostały ustalone na najwyższym szczeblu hierarchji dyplomatycznej, to mamy w tem najoczywiściej niezaprzeczalny dowód uznania zasadniczo ważnej i realnej roli, jaka Polska w światowym układzie sił politycznych odgrywa, względnie jaką jej mocarstwa w tym układzie przypisują. Że tak należy ostatnie akty dyplomatyczne rozumieć, tego wymownie dowodzi wrażenie, jakie one wywołały w Niemczech.

Akty powyższe przyczyniają się też realnie do organizacji samopoczucia państwowego. A to jest także bardzo ważne, jeśli się zważy, że w ocenie zjawisk życia państwowego, z natury skłonni jesteśmy obracać się w emocjonalnych krańcowościach. Przesadzamy „zdrowo" w jednej albo w drugiej. Najchętniej, w odniesieniu do własnego państwa, lubimy wszystko w czambuł potępiać, narzekać, urągać, widzieć wszystko w najokropniej czarnych obwódkach. Rekordowe „wyczyny" i zgoła teatralny talent w okazywaniu rodakom tych właściwości posiada, jak wiadomo nasza sejmokracja, która koniec straszliwy wszystkiego przepowiada na każdego „pierwszego".

Są tacy, którzy nawet podobno wierzą w te okropne wróżby i tym właśnie królewska mość brytyjska i p. Hoover z Białego Domu w parę miesięcy po Mussolinim roztrząsają dopiero co nieco przeżarte defetyzmem sumienie i powiadają, że Polska to wielkie, rosnące w potęgi i znaczenie państwo.

Jeszcze przed kilkoma miesiącami mawiali „Gambettowie" w rodzaju pp. Liebermannów: „Bójcie się Boga ,Mac Donald, socjaliści w Anglji u władzy, toć odwrócą się od Polski, uginającej się pod straszliwą dyktaturą...". A oto Mac Donald przyśle właśnie do tej „sponiewieranej demokracji" pierwszego ambasadora imperjum.

Nowe ambasady w Polsce i polskie zagranicą to, oczywiście wynik dziesięcioletniego rozwoju odrodzonego państwa, rozwoju, który mimo wszelkie trudności i rafy zewnętrzne i wewnętrzne, jest faktem, uznawanym dziś przez świat cały ,rozwoju, którego etapami są: krzepnięcie granic, wykutych przez żołnierza polskiego, przezwyciężone ekonomicznego kryzysu finansowego, stabilizacja silnej władzy państwowej, milczenie demagogji sejmowej, wspaniała manifestacja dorobku państwowego na wystawie poznańskiej itd. itd.

Gdy w r. 1921 ówczesny minister spraw zagranicznych, a jutrzejszy ambasador polski w Londynie p. Skirmunt, czynił wysiłki, o kreowanie ambasad w Polsce i polskich zagranicą, okazało się rychło, że usiłowania te niemiały wówczas żadnych szans powodzenia. Po latach ośmiu — jakże czasy się zmieniły. jakże inna jest dziś o Polsce opinja rządu angielskiego od tej, jaką wówczas cynicznie darzył nas p. Lloyd George!!

Idziemy naprzód. Z wiary pewności tej czerpmy siły do dalszej twórczości państwowej.

(j. r.).

Nieprzerwany tydzień pracy

i nieustanne przygotowania armji czerwonej

Hasłem dnia jest obecnie w Rosji t. zw. „nieprzerwany tydzień". Całe życie gospodarcze kraju stoi pod znakiem reorganizacji czasu pracy. Nieprzerwany tydzień pracy zaprowadza się we wszystkich fabrykach, spółdzielniach, teatrach i t. p.

Przy przechodzeniu na „nieprzerwany tydzień pracy" cały personel danego przedsiębiorstwa, czy instytucji, dzieli się na pięć grup, z których każda ma jednego dnia wypoczynek. W ten sposób praca w przedsiębiorstwie nigdy nie ustaje, a każdy pracownik ma co tydzień jeden dzień wolny od pracy.

Dotychczas w teatrach moskiewskich dzień wypoczynku był zazwyczaj poniedziałek. Obecnie większość teatrów zaprowadza u siebie również nieprzerwany tydzień pracy, dzięki czemu przedstawienia teatralne odbywają się obecnie w Moskwie codziennie. „Nieprzerwany tydzień pracy" zaprowadziły już również prawe wszystkie wększe sklepy moskiewskie, tak że mieszkańcy Moskwy mogą obecnie swe zakupy uskuteczniać codziennie.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że „nieprzerwany tydzień pracy" zaprowadzony zostaje również w armji czerwonej. Odnośny rozkaz komisarza spraw wojskowych, Woroszyłowa, został już opublikowany W rozkazie tym mówi Woroszyłow, że „w ramach planu dalszego spotęgowania zdolności obronnej Unji Sowieckej i pogotowia wojennego armji czerwonej zarządza się:

1) aparat centralny (kancelarje) komisarjatu spraw wojskowych i morskich przejdzie z dniem 7 października na „nieprzerwany tydzień pracy według systemu pięciodniowego, aparaty zaś okręgowe uczynią to najpóźniej po upływie tygodnia od otrzymania rozkazu;

2) naczelnik głównej administracji armji czerwonej niezwłocznie zajmie się rozpatrzeniem sprawy przejścia na „nieprzerwany tydzień pracy" oddziałów technicznych, szkół wojennych itd.

Tak więc w najbliższym już czasie robota wojskowa w Rosji odbywać się będzie bez przerwy przez cały tydzień. Jest to zupenie nowa metoda, niestosowana w ani jednej z armij nowoczesnychh.

Zniesienie dopłat na wagony kryte.

Według postanowień taryfy towarowej, która obowiązywała do dnia 1 października r. b. zarząd kolejowy pobierał opłaty dodatkowe w wysokości 5 proc. przewoźnego za używanie wagonów krytych pod przewóz takich towarów jak buraki, węgiel i drzewo.

Wobec sezonu towarów masowych, a przedewszystkiem buraków, węgla i drzewa i stosowania do postanowień nowej taryfy, w razie naładunku tych do wagonów krytych, jeżeli to nie nastąpiło na wyraźne żądanie nadawcy, zarząd kolejowy nie pobiera opłaty dodatkowej.

Jednocześnie wobec wzmożonego ruchu jesiennego mtn. komuńikacji wydzierżawiło od prywatnych towarzyst 5887 wagonów przeważnie węglarek na okres 6 miesięcy. Wagony te zaspokoją całkowtcie sezonowe zapotrzebowanie na wagony w okresie wzmożonego ruchu jesiennego.

Wydatki i dochody kolei państwowych

Zgodnie z danemi ministerjum komunikacji, wydatki kolei państwowych wyniosły w miesiącach kwiecień maj r. b. ogółem 245 349.000 złotych, z czego wydatkowano (tysiącach złotych) na eksplotację kolei normalno torowych 220 718, wąskotorowych 3,235, budowę nowych linji kolejowych i inwestycje na kolejach istniejących 21.185 zaliczki gwarancyjne i renty wykupne 211.

Dochody w powyższym okresie wyniosły ogółem 253,658,000 złotych z czego na koleje normalnotorowe przypada 251,055,000 złotych, w tem (tysiącach złotycų) przewóz osób 65,726, bagażu 3,339, towarów162,925 inne dochody 19,063, zaś na kolejowąskotorowe przypada ogółem 2,805,.000 złotych. W tem sposób nadwyżka dochodów kolei nad wydatkami wyniosła w okresie kwiecień maj r. b. 8 509.000 złotych.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Październik 19 Sobota	Dziś: Piotra Jutro: Jana Kantego Wschód słońca: 6.06 Zachód " 16.37

RADJO.

WARSZAWA

Sobota, 19 października.

11.56. Sygnał czasu w Warsz. Obserw. Astronom., hejnał z Wieży Marj. w Krak.
12.05. Muzyka płyt gramof.
13.10. Kom meteor.
15.00. Kom. gosp.
15.20. „O akademickiej organizacji pod nazwą „Pomoc bliźniemu“.
16.25. Muzyka płyt gramof.
17.15. „Skrzynka pocztowa“.
17.45. Słuchowisko dla dzieci z Wilna p. t. „Jaś i Małgosia“.
18.45. Rozmaitości.
19.10. Giełda rolnicza.
19.25. Muzyka płyt gramof.
20.00. Odczytanie programu na dzień następny. Wiadomości bieżące.
20.15. „O ludziach, którzy tworzą kino“
20.30. Koncert wieczorny.
22.00. „Wojciech Dzieduszycki w anegdocie“.
22.15. Kom.: meteor, polic. i sport.
22.25. „Z dymkiem papierosa“.
22.35. Kom. PAT.
23.00. Muzyka tan. z sali Malinowej.

KATOWICE.

Sobota, 19 października.

11.56. Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronom., hejnał z Wieży Marj. w Krak.
12.05. Muzyka płyt gramof.
16.00. Kom. Pol. Zw. Zrzesz. Gosp. Woj. Sl.
16.20. Muzyka płyt gramof.
17.10. Skrzynka pocztowa Radjostacji Katowickiej.
17.45. Audycja dla dzieci p. t. „Kopciuszek“ z Krakowa.
18.45. Rozmaitości, zapowiedź programu na dzień następny
19.05. B Górecki: Z cyklu: „Nauka o Polsce“.
19.30. „Idzie żołnierz borem lasem“.
19.58. Sygnał czasu z Obserw. Astronom. w Warszawie.
20.00. „Ze świata przyrody — Zwierzęta jadowite“.
20.30. Muzyka lekka z Warszawy.
22.00. Transm. z Warszawy.
22.15. Transm. z Warsz., oraz zapowiedź programu na dzień następny w języku francuskim

Co wyswietlają kina:

Kino „Wawel“ »Walka Tytanów«

Teatr w Katowicach

Sobota dn. 19 bm. „Stary kawaler“ dla młodzieży szkolnej pop. o g. 3.30, wieczorem o g. 7.30 „Uciekła mi przepióreczka...“

Niedziela dnia 20 bm. „Złota czaszka“ pop. 3.30. wiecz. „Bal Maskowy“ gościnny występ L. Zamorskiej.

Wtorek, 22 bm. „Uciekła mi przepióreczka“ — g. 7.30.

Ogólna.

(o) **Konkurs na projekt tanich mieszkań.** Swego czasu ministerjum robót publicznych ogłosiło konkurs na projekt tanich mieszkań, budowanych systemem blokowym. Ogółem nadesłano przeszło 70 prac i obecnie rozpoczął pracę sąd konkursowy w składzie następującym: z ramienia minister robót publicznych dyr. Opolski i nacz. Kudelski, z ramienia państwowego urzędu budowlanego p. Tomarowicz, województwa warszawskiego p. Iwanicki, banku gospodarczego krajowego p. Buggbader, oraz profesorów Świerczyńskiego, Brukalskiego i architektów Zacharjewicza i Kuncewicza.

(o) **Zagadnienia rozbudowy w planach regulacyjnch.** W ministerjum robót publicznych odbędzie się w sobotę konferencja, w czasie której rozważane będą plany regulacyjne szeregu miast.

Ministerjum rozpatrzy w najbliższym czasie wszystkie plany regulacyjne miast polskich w celu stwierdzenia, o ile uwzględnione w nich zostało racjonalne zagadnienie rozbudowy.

Dookoła przesilenia w parlamencie sosnowieckim.

Prace komisji rewizyjnej. — Rokowania. — Widmo komisarza rządowego.

Od dłuższego już czasu pomiędzy B. B. a P. P. S. na terenie samorządu m. Sosnowca trwa ostra walka.

Stosunki pomiędzy temi ugrupowaniami stały się już tak naprężone, że jeszcze w ubiegłym tygodniu klub PPS zdecydował się zgłosić na plenum rady wniosek, wyrażający votum nieufności prezydentowi dr. Marczyńskiemu. Decyzię jednak P.P.S. sparaliżował sam dr. Marczyński, który przed rozpoczęciem obrad rady zgłosił rezygnację ze stanowiska prezydenta.

Nagłe zgłoszenie dymisji przez prezydenta Marczyńskiego wywołało dużą konsternację wśród radnych.

Ostatecznie uchwalono wniosek. ażeby narazie nie przyjmować do wiadomości rezygnacji prezydenta, lecz decyzję tę odłożyć na tydzień, do czasu ukończenia prac komisji rewizyjnej.

W ubiegły czwartek minął preklusyjny termin, postawiony przez radę miejską.

W międzyczasie członkowie komisji rewizyjnej zakasali rękawy i wzięli się do dzieła. Szukano, grzebano i starano się znaleźć coś takiego, co skompromitowałoby dra Marczyńskiego.

Ba, nawet »Kurjerek Zachodni« przestał w tym czasie wypisywać niedorzeczności, by nie przeszkadzać komisji w jej »wytężonej« pracy.

Wszystko jednak napróżno. Niczego, coby mogło zdyskredytować dr. Marczyńskiego komisja, mimo usilnych starań nie znalazła i w dniu wczorajszym ostatecznie zakończyła swą pracę.

Na czwartek dnia 24 bm. wyznaczono posiedzenie rady miejskiej na którem zostanie zlikwidowany rozrachunek pomiędzy radą a dr. Marczyńskim.

Jednocześnie pomiędzy PPS a endecją toczą się w dalszym ciągu rokowania o obsadzenie zwolnionego przez dra Marczyńskiego stolca prezydenckiego.

Dotychczas rokowania te nie dały wyniku. Obydwie strony mają już doświadczenie wspólnej pracy na terenie Czeladzi, gdzie najpierw PPS chciała »wykiwać« endeków, w końcu jednak sama została »wykiwana«. Ta właśnie wzajemna nieufność przeszkadza w rokowaniach na terenie sosnowieckim.

W razie, gdyby do porozumienia nie doszło, wówczas spodziewać się należy, że w gabinecie prezydenta miasta Sosnowca zasiądzie komisarz rządowy.

Mąż zarąbał żonę siekierą.

Dalsze szczegóły strasznej zbrodni.

Jak to już donosiliśmy, w Myszkowie zdarzył się mrożący krew w żyłach wypadek.

Przy ul. Narutowicza (dawniej Towarowej) Stefan Lemański, lat 27 zarąbał siekierą żonę swą Julję.

Dnia krytycznego jak zwykle, przyszedł Lemański do domu na obiad.

Zona jego Julja, która niedawno powróciła z pracy **nie zdążyła przygotować obiadu,** to też przyszło do ostrej wymiany słów.

Lemański pobił swą żonę, kalecząc ją **w tył głowy.**

Zdążyła ona jednak uciec do sąsiadów, gdzie jej nałożono tymczasowy opatrunek.

Po chwili przerażona głośnem płaczem swego **małego dziecka,** postanowiła wrócić do domu i zobaczyć czy i dziecku nie wyrządził rozwścieczony ojciec krzywdy.

W chwili kiedy wchodziła do mieszkania spotkał ją **śmiertelny cios** z ręki męża.

Uzbrojony w siekierę, jednem uderzeniem rozpłatał nieszczęśliwej głowę **na dwie połowy.**

Ofiara zbrodniczego czynu z jękiem runęła na podłogę i w strasznych mękach życie skończyła.

Wówczas szaleniec drzwi od mieszkania zamknął na klucz i oddał go gospodarzowi, a sam udał się do swoich rodziców, oświadczając im:

— zabiłem swoją żonę!

Wkrótce na miejsce zbrodni przybyła policja, zwłoki zabezpieczyła do przybycia komisji, a mordercę zaś aresztowała i osadziła w areszcie gminnym w Myszkowie.

Zbrodnia ta wywarła wstrząsające wrażenie na mieszkańcach Myszkowa.

Dyrektorka seminarjum żeńskiego w Zawierciu

oskarżona o nadużycia pieniężne.

Dziś w sądzie okręgowym w Sosnowcu rozpoczął się sensacyjny proces przeciwko dyrektorce państwowego seminarjum żeńskiego w Zawierciu 57 - letniej Stanisławie Krzemieniowej, zamieszkałej w Zawierciu (Pilsudskiego 27.)

Krzemieniowa postawiona jest w stan oskarżenia pod zarzutem dokonania szeregu nadużyć służbowych i malwersacyj pieniężnych na kilka tysięcy złotych. W charakterze świadków powołano około 300 osób przeważnie uczenic seminarjum, gdzie funkcję dyrektorki sprawowała Krzemieniowa.

Oskarżoną broni adwokat Pawełek.

Rozprawa budzi bardzo duże zainteresowanie, zwłaszcza wśród miejscowego nauczycielstwa, które licznie reprezentowane jest wśród audytorjum na sali rozpraw.

Z Kielc.

Oryginalne metody nauczania obcych języków.

Różne są metody nauczania obcych języków, ale wiadomość o metodzie, stosowanej przez p. B., nauczycielkę jęz. niemieckiego w gimnazjum męskiem im. M. Reja, musi wywołać wśród społeczeństwa daleko idące zastrzeżenia, jako nie opartej na żadnej koniecznej potrzebie, a mogącej przynieść w rezultacie bardzo smutne i niepożądane objawy.

Oto »pomysłowa« nauczycielka ponadawała swym uczniom rozmaite nazwy zwierząt, drzew i roślin w jęz. niemieckim, stosownie do fonetycznego brzmienia względnie znaczenia rodowych nazwisk polskich.

Pod adresem wynalazczej nauczycielki wolno chyba rzucić skromne zapytanie, czy tego rodzaju animizowanie nazwisk uważa za niezbędny warunek szybkiego nauczania dzieci jęz. niemieckiego? I czy »dowcipnej« nauczycielce nie przyszło na myśl, że tego rodzaju »tłumaczenie« nazwisk polskich na język niemiecki może snadnie zapoczątkować u chłopców pasję nadawania innych obelżywych przezwisk, co nie byłoby rzeczą pożądaną.

(k) **Ze związku podoficerów rezerwy.** Zarząd związku podoficerów rezerwy zawiadamia wszystkich swoich członków, iż z dniem 19 bm. otwarta i uruchomiona zostanie kancelarja w lokalu związku inwalidów przy ul. Sienkiewicza w której odbywać się będzie zapisywanie nowych członków oraz udzielanie informacyj.

Kancelarja czynna jest codziennie od godz. 5 do 7 wieczorem w dni powszednie i od godz. 11 do 1 po południu w niedziele i święta.

Jednocześnie zarząd zawiadamia że na posiedzeniu zarządu koła w dniu 15 bm. ustalono termin zwołania nadzwyczajnego walnego zebrania na dzień 27 bm.

(k) **Wolne miejsca w P. U. P. P.** Państwowy urząd pośrednictwa pracy w Kielcach ogłasza następujące wolne miejsca: kowala obznajmionego z prowadzeniem młockarni oraz egzaminem palacza na lokomobile, 20 robotników do robót drenarskich w pow. pińczowskim, 20 robotników do obróbki drzew w nadleśnictwie Zagów, 100 robotników do tłuczenia szabru, 150 robotników do obróbki podkładów kolejowych, 10 parobków do koni w okolicach Kielc, ogrodnika do wojskowości, posada dla inwalidy wojennego, 2 chłopców do pomocy w ogrodzie, 2 chłopców na naukę ślusarską, stolarza do robót wojskowych, stróża do domu prywatnego.

(k) **Repertuar kin.** Kino »Czwartak« — Czarne domino. Kino »Unjon« — Gołębica. Kino »Palace« — Miasto miłości.